

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Затверджено
Приймальною комісією
Протокол №4 від 24.01.2018 р.
Голова приймальної комісії

_____ В.П.Коцур

Програма
вступного випробування з

Осно́в товарозна́вства

При вступі на навчання для здобуття освітнього рівня «бакалавр» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

Пояснювальна записка

Програма вступних випробувань розроблена на основі Типових навчальних програм підготовки фахівців освітнього рівня «молодший спеціаліст» і спрямована на виявлення професійної компетентності вступників у відповідності до Державних стандартів вищої освіти.

Вступні випробування проходять відповідно Правил прийому та «Положення про організацію та проведення вступних випробувань у формі письмового тестування в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Програма вступного випробування

Основи товарознавства є комплексною дисципліною, яка сформована з сукупності дисциплін навчального плану за спеціальністю «Професійна освіта (Товарознавство)» підготовки бакалаврів із професійної освіти. Навчальна дисципліна базується на основі знань, отриманих в процесі вивчення таких предметів, як теоретичні основи товарознавства, товарознавство продовольчих і непродовольчих товарів. Вступні випробування характеризують розкриття специфіки теоретичного підходу до пізнання товару, предмета товарознавства як наукової дисципліни, вивченні проблем сучасного товарознавства, засвоєнні основних категорій, понять, принципів і методів теоретичного товарознавства, а також в опануванні загальних методів дослідження якості товарів.

Мета викладання — вивчити науково-теоретичні основи товарознавства, споживчі властивості продукції виробничо-технічного призначення та споживні властивості продовольчих товарів, які зумовлюють їх споживацьку цінність і здатність задовольняти потреби споживача.

Завдання дисципліни — засвоїти прийнятну класифікацію, основні види, асортимент та властивості продукції виробничо-технічного призначення та харчової продукції, знання сфер її застосування, умов і правил упаковки, маркування, зберігання та перевезення; ознайомити з комплексною характеристикою основних напрямів, досягнень і перспектив науково-технічного прогресу.

Зміст комплексної дисципліни «**Основи товарознавства**» розкривається в темах:

Тема 1. Предмет та зміст основ товарознавства

Предмет товарознавства. Зв'язок товарознавства з іншими науками. Споживні властивості товарів і показники, що їх визначають. Історія розвитку товарознавства. Місце товарознавчих знань в системі наукових знань та їх взаємозв'язок. Завдання основ товарознавства в ринкових умовах.

Тема 2. Теоретичні основи формування потреб і споживання товарів.

Основи безпеки споживання товарів

Поняття про потреби та їх класифікація. Основи раціонального споживання товарів. Способи задоволення потреб, процеси і типи споживання. Споживчі блага як засоби задоволення потреб споживача. Характеристика потреб: безмежність, змінність, різноманітність. Фактори формування потреб. Класифікація потреб. Зміст потреб і типологія споживачів.

Тема 3. Споживні властивості товарів

Загальна характеристика споживних властивостей товарів та їх групування. Утилітарні властивості та їх групування. Функціональні властивості товарів та їх

показники. Властивості безпеки споживання. Екологічні властивості товарів. Ергономічні властивості товарів. Естетичні властивості товарів. Роль споживчих властивостей товарів у маркетинговому підході до розроблення, виробництва нових товарів

Тема 4. Якість товарів

Якість товару – основна властивість споживчої вартості. Показники якості товарів. Вимоги, що пред'являються до якості товарів. Оптимальний рівень якості. Рівень якості товарів. Сорти товарів. Дефекти товарів. Складові елементи системи управління якістю. Планування якості продукції. Стандартизація та сертифікація продукції. Чинники забезпечення конкурентоспроможності продукції

Тема 5. Методи дослідження споживчих властивостей і оцінки якості товарів

Етапи оцінки рівня якості. Методи дослідження властивостей і якості товарів та їх групування. Характеристика об'єктивних методів оцінки якості товарів. Надійність товару та її показники. Контроль якості товарів на виробництві й торгівлі. Експертиза товарів. Складові експертизи: суб'єкт, об'єкт, методи, процедура, результат. Роль споживчих властивостей товарів у маркетинговому підході до розроблення, виробництва нових товарів. Рівні якості продукції. Послідовність оцінки рівня якості товарів. Методи з використанням об'єктивних способів вимірювання.

Тема 6. Зберігання товарів

Температурний режим, його вплив на якість харчових продуктів. Процеси, що відбуваються у товарах при зберіганні. Тара і пакувальні матеріали. Природні втрати товарів. Відносна вологість повітря. Газовий режим. Освітленість. Процеси, що відбуваються в товарах при зберіганні: фізичні, фізико-хімічні, біохімічні, мікробіологічні.

Тема 7. Класифікація товарів

Суть, мета і значення класифікації. Елементи і правила наукової класифікації товарів. Методи класифікації товарів – фасетний та ієрархічний, їх суть і правила побудови. Ознаки спільності об'єктів класифікації. Системи класифікації товарів. Особливості класифікації продовольчих товарів. Особливості класифікації непродовольчих товарів. Артикули і преїскурантні номери товарів.

Тема 8. Кодування товарів

Сутність та цілі кодування товарів. Правила і методи кодування товарів. Код, структура коду. Систематичний товарний словник. Алфавітний товарний словник. Класифікатор товарів. Номенклатура товарів народного споживання.

Тема 9. Асортимент товарів

Основні поняття про асортимент. Властивості та показники асортименту товарів. Асортиментна концепція й принципи формування сучасного асортименту товарів. Фактори формування асортименту товарів. Товарна номенклатура. Групи, підгрупи, види, різновиди асортименту споживчих товарів. Соціально-економічне значення товарного асортименту. Класифікаційні ознаки асортименту. Види асортименту.

Тема 10. Види і засоби інформації про товари

Основної функції інформації про споживчі властивості товарів, додаткові функції – економічна, соціальна, морально-виховна. Рівні інформаційних комунікацій. Види інформації про товар та їх класифікація. Засоби товарної інформації. Маркувально-довідкова і маркувально-умовна інформація про товар. 4. Форми товарної інформації:

словесна, цифрова, зображувальна, символічна, штрихова. Експлуатаційно-супровідна і рекламно-довідкова інформація про товар.

Список рекомендованої літератури

1. Матеріалознавство та основи технології переробки природної сировини у непродовольчі товари [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. В. Астапова, К. А. Астапова, Л. Г. Саркісян [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського . – К. : Центр учбової літератури, 2009 . – 120 с. – 978-966-364-866-8.
2. Михайлов, В. І. Теоретико-методологічні засади оцінювання якості пральних машин [Текст] : монографія / В. І. Михайлов ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т . – К. : КНТЕУ, 2006 . – 216 с
3. Моисеенко, Н. С. Товароведение непродовольственных товаров [Текст] : учебник для студ. образовател. учреждений сред. проф. образования / Н. С. Моисеенко . – Изд. 5-е, доп. и перераб. – Ростов н/Д : Феникс, 2009 . –379 с. – (Среднее профессиональное образование) — 978-5-222-14197-7.
4. Основы товароведения: учеб. Пособие для нач. проф. Образования / И.В. Муравина. – М.: Издательский центр „Академия”, 2007. – 224 с.
5. Орлова Н.Я., Мандрика В.І., Белінська С.О. Методичні рекомендації до самостійного вивчення курсу "Теоретичні основи товарознавства" (розділ "Теоретичні основи товарознавства продовольчих товарів") для студентів товарознавчого факультету спец. 7.050301, 7.050302, 7.050303. – К.: КНТЕУ, 2002.
6. Титаренко Л.Д. Теоретичні основи товарознавства: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. –227 с.
7. Титаренко Л.Д., Пугач Т.Б., Мазур В.А. Методичні вказівки щодо виконання лабораторних, практичних робіт і проведення семінарських занять з дисципліни «Теоретичні основи товарознавства». – Дніпропетровськ: ДУЕП. – 2002.– 50 с.
8. Товарознавство непродовольчих товарів. Частина 1 / за загальною редакцією Л.Г. Войнаш / Підручник. – К.: НМЦ „Укоопосвіта”, 2004. – 436 с.

Варіант тестового завдання

1. Що вивчає товарознавство, як наукова дисципліна?

- А) споживчу вартість товарів – їхню корисність, здатність задовольняти конкретну людську потребу
- Б) кредитний механізм транснаціональних корпорацій
- В) комплекс комерційних і технологічних операцій пов'язаних з вартістю товарів
- Г) попит і пропозицію.

2. Чим товар відрізняється від продукту:

- А) він здатний задовольняти потреби людини;
- Б) він здатний обмінюватися на інші товари;
- В) він є продуктом людської праці.

3. Товар це:

- А) вирощені на власному городі овочі для власного споживання;
- Б) масове виробництво взуття;
- В) надрукована власна книга;
- Г) пошитий одяг для себе.

4. Що таке якість товару?

- А) комплекс характеристик продукту праці, які визначають його корисність;
- Б) корисні властивості товару;
- В) важливі якості товару для споживача;

4. Вартість товару це:

- А) праця товаровиробника;
- Б) якість товару;
- В) співвідношення попиту та пропозиції
- Г) кількість затраченої праці.

5. Що з наведених положень є споживною вартістю:

- А) корисність речі;
- Б) рідкісність речі;
- В) конкретна праця;
- Г) співвідношення попиту та пропозиції.

6. Усвідомлення потреб означає потребу:

- А) інтересу;
- Б) стимулу;
- В) дії;
- Г) нової потреби.

7. Риса, яка характерна для товарного виробництва та не характерна для натурального господарства:

- А) обмін діяльністю між людьми;
- Б) виробництво продуктів для обміну;
- В) використання засобів виробництва.

8. Необхідна передумова існування товарного виробництва:

- А) суспільний поділ праці;
- Б) наявність розвинутої системи машин;
- В) розвинута грошова система.

9. Чим товар відрізняється від продукту:

- А) він здатний задовольняти потреби людини;
- Б) він здатний обмінюватися на інші товари;
- В) він є продуктом людської праці.

10. Предметом праці є:

- А) те чим людини впливає на предмети праці;
- Б) те на що людина впливає в процесі праці;
- В) результат економічної діяльності;

Г) вірної відповіді немає.

11.Що є метою товарознавства?

- А) формування необхідних знань про товар;
- Б) вивчення споживних властивостей товарів;
- В) задоволення потреб споживача;
- Г) вірної відповіді немає

12.Виділіть найбільш правильне формулювання терміну «товарознавство»?

А) наукова дисципліна, яка системно вивчає товари на всіх етапах життєвого циклу, методи пізнання їхньої споживної вартості (цінності), закономірності формування асортименту та вимог до якості для забезпечення ефективності їх виробництва, обігу та споживання;

Б) дисципліна, що вивчає закономірності формування асортименту та вимог до якості для забезпечення ефективності їх виробництва;

В) товарознавство вивчає товари на всіх етапах життєвого циклу;

Г) наука що вивчає споживчі властивості товарів.

13.Які етапи включає вибір номенклатури споживних властивостей?

А)дослідження товару;

Б)розробка номенклатури споживних властивостей;

В)розробка показників, що характеризують ці властивості;

Г)всі перераховані етапи

14. Яким вимогам повинна відповідати номенклатура споживних властивостей товарів?

А) враховувати призначення та умови споживання даної групи товарів або конкретного товару;

Б) використовувати сучасні досягнення науки і техніки;

В) своєчасно враховувати зміни в структурі попиту і потреб населення з метою підвищення якості товарів;

Г) всім перерахованим вимогам.

15. Що повинні включати показники якості споживних властивостей товарів?

А)враховувати призначення та умови споживання даної групи товарів або конкретного товару;

Б)використовувати сучасні досягнення науки і техніки;

В)своєчасно враховувати зміни в структурі попиту і потреб населення з метою підвищення якості товарів;

Г)всім перерахованим вимогам.

16.На які групи поділяються товари залежно від того, яка з особливостей товару виявляється або характеризується при визначенні якості виробів, споживчих властивостей?

А)соціального призначення, ергономічні;

Б)функціональні, експлуатаційні;

В)естетичні, екологічні;

Г)всі перелічені групи.

17.Як визначаються суспільні потреби в різних товарах певної якості?

А)аналізуючи статистичні дані;

Б)розробки моделей споживання ;

В)проведення соціологічних досліджень;

Г)шляхом аналізу статистичних даних, розробки моделей споживання, проведення соціологічних досліджень.

18.На які групи поділяються показники функціональних властивостей поділяють?

А)показники досконалого виконання основної функції;

- Б)показники універсальності;
- В)показники виконання додаткових функцій;
- Г)всі відповіді вірні.

19.Що таке функціональна властивість товару?

А)це споживна властивість, що обумовлює використання товару за його призначенням.Вони є найважливішими при оцінці якості товарів;

Б)це споживна властивість товару зберігати в часі в установлених межах значення показників функціонувальних властивостей відповідно до заданих режимів і умов технічного обслуговування, ремонту транспортування;

В)споживна властивість виконувати потрібні функції до переходу в граничний стан при встановленні в системі технічного обслуговування;

Г)здатність товарів відновлювати свої властивості шляхом профілактичного огляду і ремонту та технічного обслуговування.

20.Що таке надійність товару?

А)властивість, що обумовлює використання товару за його призначенням.Вони є найважливішими при оцінці якості товарів;

Б)це споживна властивість товару зберігати в часі в установлених межах значення показників функціонувальних властивостей відповідно до заданих режимів і умов технічного обслуговування, ремонту транспортування;

В)споживна властивість виконувати потрібні функції до переходу в граничний стан при встановленні в системі технічного обслуговування;

Г)здатність товарів відновлювати свої властивості шляхом профілактичного огляду і ремонту та технічного обслуговування.

21.Що називається базовим зразком?

А)результат порівняння сукупності значень показників якості товару (продукції);

Б)зразок товару (продукції), прийнятий для порівняння при оцінці її технічного рівня і якості, що характеризує передові науково-технічні досягнення на встановлений період.;

В)зразок бракованого товару (продукції) випущеного в процесі виробництва;

Г)всі відповіді вірні

22.Що таке змішаний метод оцінки рівня якості товару?

А)це метод прийнятий для порівняння при оцінці технічного рівня і якості товару;

Б)це метод заснований на сумісному використанні одиничних і комплексних показників якості;

В)це метод оцінки рівня якості товару, заснований на зіставленні комплексних показників якості базового і зразків товару;

Г)це метод оцінки якості продукції, заснований на зіставленні одиничних показників її якості.

23.В якому випадку використовують поняття рівень якості ?

А)при оцінці технічного рівня;

Б)при кількісній статистичній оцінці;

В)при сумісному використанні одиничних і комплексних показників якості;

Г)коли проводяться точні технічні оцінки товарів (деяких видів продукції).

24.На яких стадіях життєвого циклу контролюється технічний рівень якості продукції?

А)на стадії розробки;

Б)на стадії виробництва;

В)на стадії експлуатації;

Г)всі відповіді вірні

25.Від чого залежить найнижча ціна товару?

А)собівартості виробу;

Б)частки яку займає фірма на ринку;

В)мети фірми на ринку;
Г)рівня конкуренції на регіональному ринку.

Форма проведення вступного іспиту – письмове тестування.

Кількість питань у тесті – 25

Тривалість тестування – 1 год

Критерії оцінювання - завдання оцінюється за 100 - бальною шкалою. Правильна відповідь оцінюється у 4 бали, неправильна відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів – 100, мінімальна кількість балів – 52.

Вступники, які набрали менше 52 балів до участі в конкурсі на зарахування не допускаються.

Голова фахової атестаційної комісії,
Ст. викладач кафедри професійної освіти

Козій Т.В.